

การศึกษาผลของ NAA และ BA ที่มีต่อการขยายพันธุ์เอื้องเมี่ยง (*Dendrobium gratiosissimum* Rchb.f.) ในสภาพปลอดเชื้อ

ดวงใจ เรืองอ่อน พุทธพงษ์ สร้อยเพชรเกษม ชนิดา หันสวาสดี และพีระศักดิ์ ฉายประสาท

คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

Effect of NAA and BA on the *in vitro* propagation of *Dendrobium gratiosissimum* Rchb.f.

Duangjai Ruangaon, Puttapon Soipechkasem, Chanida Hunsawad and Peerasak Chaiprasat

Faculty of Agriculture, Natural Resource & Environment, Naresuan University

บทคัดย่อ

การศึกษาการขยายพันธุ์เอื้องเมี่ยง (*Dendrobium gratiosissimum* Rchb.f.) จากการเพาะเลี้ยงเอ็มบริโอบนอาหารสูตร Vacin and Went (1949) ที่มีการเพิ่มสารควบคุมการเจริญเติบโตทั้งหมด 9 สูตร ในระดับความเข้มข้นที่แตกต่างกันของออกซินและไซโตไคนิน โดยวางแผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design (CRD) รวมทั้งหมด 9 สิ่งทดลอง ๆ ละ 20 ชำ ในสภาพปลอดเชื้อ ผลจากการทดลองพบว่า กล้วยไม้เอื้องเมี่ยงมีการเจริญเติบโตดีที่สุดที่สุดในสูตรอาหารที่มีระดับความเข้มข้นของ NAA 0.5 ppm และ BA 0 ppm ได้แก่งานวนใบ, เส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้น ความสูงของลำต้น ความยาวใบ ความกว้างใบ และความยาวของรากมากกว่าสูตรอื่น ๆ ส่วนจำนวนรากพบว่า สูตรอาหารที่มีระดับความเข้มข้นของ NAA 1 ppm และ BA 0.5 ppm ให้จำนวนรากมากกว่าสูตรอื่น